

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/17/263

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	20.03.2017 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	05.02.2017 (registreeritud inspektsioonis 06.02.2017)
Teabevaldaja	SA Saadjärve aadress: Haava 6, Kõrveküla alevik, 60512 Tartu vald e-post: info@jaaag.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxx.xxxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna SA-l Saadjärve ei ole vaide esitaja poolt soovitud teavet dokumenteeritud kujul, mistõttu pole võimalik seda ka väljastada;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 20.12.2016 esitas vaide esitaja SA-le Saadjärve teabenõude, milles soovis koopiaid SA Saadjärve ja Roundhouse OÜ vahel sõlmitud lepingust Jääaja Keskuse laienduse ehitusprojekti koostamiseks (arhitektuurne eelprojekt). Samuti palus vaide esitaja edastada koopiaid hinnapäringutest ja pakkumustest, seoses ehitusprojekti tellimisega.
- 28.12.2016 pikendas SA Saadjärve teabenõudele vastamise tähtaega vastavalt AvTS §-le 19.
- 20.01.2017 saatis vaide esitaja SA-le Saadjärve meeldetuletava kirja.
- Samal päeval keeldus SA Saadjärve teabenõude täitmisest põhjusel, et küsitud teabe puhul ei ole tegemist avaliku ülesande täitmisega ning selle projekti tellimiseks ei ole kasutatud avalikku raha.
- Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud ning esitas 05.02.2017 inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

20. detsembril 2016. a edastas vaide esitaja SA-le Saadjärve teabenõude dokumendi koopiata väljastamiseks.

Vaide esitaja palus edastada teabenõude korras SA Saadjärve ja Roundhose OÜ vahel sõlmitud lepingu koopia Jääaja Keskuse laienduse ehitusprojekti koostamiseks (arhitektuurne eelprojekt).

Samuti palus vaide esitaja edastada koopiad hinnapäringutest ja pakkumustest, seoses ehitusprojekti tellimisega.

28. detsembril 2016. a edastas SA Saadjärve juhatuse liige vastuse, et pikendab teabenõudele vastamise tähtaega vastavalt AvTS § 19 alusel.

Vastus:

„SA Saadjärve on Tartu valla poolt asutatud sihtasutus. Tegemist on eraõigusliku juriidilise isikuga ja eraõiguslik isik, kes täidab avalikku ülesannet on AvTS § 5 lg 2 kohaselt avaliku teabe valdajaks üksnes selle teabe osas, mis hõlmab avalike ülesannete täitmist. Minu arvates SA Saadjärve ei täida Jääaja Keskuse renoveerimise eelprojekti tellimisega avalikku ülesannet, kuid pöördusime kinnituse saamiseks Tartu Vallavalitsuse poole ja Tartu Vallavalitsus pöördus antud küsimuses Andmekaitse Inspektsiooni.

Ootame ära Andmekaitse Inspektsiooni seisukoha ning lähtudes eelnevast pikendame teabenõudele vastamise tähtaega vastavalt AvTS § 19.“

20.01.2017.a saatis vaide esitaja meeldetuletava teate, et teabenõudele vastamise tähtajad on möödas ja samal päeval saadeti vaide esitajale vastus.

„Vastus viibis, kuna Andmekaitse Inspektsiooni kiri jõudis meieni täna, 20.01.2017.

Nagu eelmises kirjas (28.12.2016) selgitasin ei ole SA Saadjärve projekti „Jääaja teemapargi arendus rahvusvaheliseks pereturismi atraktsiooniks” EAS-le esitatava eeltaotluse koostamise raames tellitud Jääaja Keskuse arhitektuurse eelprojekti osas, koostaja Roundhouse OÜ, teabevaldaja kuna tegu ei ole avaliku ülesandega või selle projekti tellimiseks ei ole kasutatud avalikku raha.

Tartu Vallavolikogu poolt kaasfinantseeringu tagamine (volikogu otsus nr 74, 16.11.2016) Jääaja Keskuse arendamiseks (rahvusvaheline pereturismi meede) on avalik raha aga seda ei hakata kasutama enne kui tuleb EAS-i poolt meie eeltaotlusele positiivne rahastamisotsus.“

Et asjas rohkem selgust saada, siis edastas vaide esitaja 22. jaanuaril 2017. a täiendava informatsiooni saamiseks teabenõude Tartu vallavalitsuse finantsjuhile:

„SA Saadjärve juhatuse liikme Xxxxx Xxxxx väitel ei ole Jääaja Keskuse juurdeehituse projekti koostamiseks kasutatud avalikku raha.

Tulenevalt sellest palun teabenõude korras väljastada alljärgnevad dokumendid:

1. SA Saadjärve kassapõhine väljavõte selle kohta, millele kulutati Tartu vallalt 2016. aastal toetusena saadud 100 000.- eurot;
2. SA Saadjärve kassapõhine väljavõte selle kohta, millele 2016. aastal kulus Tartu vallalt saadud 60 000.- eurot investeerimistoetust;
3. kassa väljavõte Jääaja Keskuse majandamiskuludest (eskiisid, projektid), mille eest tasuti 2016. aastal 12 108.- eurot;
4. kassa väljavõte Tartu valla ja Roundhous OÜ vahel teostatud tehingutest alates 2013. aasta jaanuarist kuni tänaseni.

Lisaks soovin teada, kes teostab raamatupidamist SA-le Saadjärve ja selle hallatavale asutusele Jääaja Keskus ning millise asutuse eelarvest tasustatakse tema tööd, kas Tartu vallavalitsuse, SA Saadjärve või Saadjärve Looduskool eelarvevahenditest? Kuna Jääaja Keskuse kodulehel ei ole raamatupidajat töötajana ära toodud, siis mõistate isegi, et minu küsimus on põhjendatud. NB! Kui on küsimusi, mille osas väidate, et Te ei ole teabevaldaja, palun edastada need küsimused SA Saadjärve juhatuse liikmele.“

Vallast saabus vaide esitajale vastus 30. jaanuaril 2017. a. (Lisad 3-7). Saadetud materjalidest on vaide esitaja meelest üheselt välja loetav, et SA Saadjärve juhatuse liige on esitanud valeandmeid, kui väitis, et arhitektuurse eelprojekti osas, mille koostajaks oli Roundhouse OÜ, ei olda teabevaldaja kuna tegu ei ole avaliku ülesandega või selle projekti tellimiseks ei ole kasutatud avalikku raha. Paraku viitavad väljavõtted (lisa-4 ja lisa-5) vastupidisele ja on näha, et Tartu vallavalitsus on maksnud kinni terve rea SA Saadjärve hallatava asutuse Jääaja Keskuse juurdeehitusega seotud projekte, sh ka Roundhouse OÜ-lt tellitud arhitektuurse eelprojekti.

Täiendavalt tuleks ära mainida, et SA Saadjärve on Tartu valla poolt loodud äriühing (100 %-lise osalusega) ja vald eraldab igal aastal SA-le Saadjärve toetusi, nt 2015. aastal eraldati toetust 156 100 €, 2016. aastal 172 108 € ja 2017. aasta eelarves on SA-le Saadjärve toetusi ette nähtud 160 000€. Lisaks on Tartu vallavolikogu 16.11.2016 vastu võtnud otuse garanteerida SA Saadjärve poolt EASi Ettevõtlusministri 04.07.2016 määruse „Rahvusvahelise pereturismi atraktsiooni toetamise tingimused ja kord“ raames esitatava projektitaotluse „Jääaja Keskuse edasiarendus Vooremaa Geopargi keskuseks ja rahvusvaheliseks pereturismi atraktsiooniks“ omafinantseering summas kuni 1 000 000 eurot.

SA Saadjärve nõukogu esimees on ühtlasi ka Tartu vallavanem ja MTÜ Vooremaa Geopark juhatuse liige ning SA Saadjärve juhatuse liige on samaaegselt Tartu vallavalitsuse liige ja finantsjuht, seega on arusaadav, et ühiselt üritatakse varjata dokumente, mida tegelikult ei pruugi eksisteeridagi ja on lihtne viidata sellele, et teatud asjades ei oldagi justkui teabevaldaja rollis. Jäeb mulje, et kõik see, mis nõ valgust kardab, see defineeritakse koheselt valdkonda, mille osas teabevaldaja ei olda.

Kõike eelnevat arvesse võttes leiab vaide esitaja, et SA-lt Saadjärve teabenõudes küsitud dokumentide väljastamisest keeldumisega rikutakse vaide esitaja põhiseaduslikke õigusi, sest eelarveliste vahendite kasutamist varjatakse.

Taotlen SA-lt Saadjärve teabenõude korras küsitud dokumentide väljastamist.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

1. Milliseid avalikke ülesandeid SA Saadjärve täidab?

Vastus: Sa Saadjärve ei täida avalikke ülesandeid, vaid haldab Jääaja Keskust, ka Jääaja Keskus ei osuta avalikke teenuseid.

2. Millal on OÜ-ga Roundhouse sõlmitud vaide esitaja poolt soovitud leping Jääaja Keskuse laienduse ehitusprojekti koostamiseks (arhitektuurne eelprojekt)?

Vastus: Arhitektuurse eelprojekti koostamiseks ei ole sõlmitud kirjalikku lepingut.

3. Kas vaide esitaja poolt soovitud eelprojektide saamiseks oli välja kuulutatud ka riigihange ehk, et tegemist on riigihanke menetluse raames sõlmitud lepinguga?

Vastus: Sa Saadjärve tellis töö osaiühingult Roundhouse, sest varem oli Tartu Vallavalitsus ühe samalaadse kuid väiksemas mahus projekti neilt tellinud, seega oli antud projekteerijal olemas kõik algsed projektid edasiarendamiseks. Valla poolt algselt tellitud projekt ei läinud

teostamisele, sest Sihtasutus Saadjärvel avanes võimalus 2016. aasta lõpus taotleda EAS-lt toetust objekti laiendamiseks suuremas mahus (käesoleva seisuga ei ole veel teada millised taotlused võivad saada EAS-lt positiivse rahastamisotsuse).

4. Kas vaide esitaja poolt soovitud lepingule on kehtestatud juurdepääsupiiranguid?

Vastus: Kuna kirjalikku lepingut ei ole, puudub ka juurdepääsu piirang.

5. Juhul kui on, siis mille alusel?

Vastus vt punkt 4

6. Milleks on kulutatud 2016. a vallalt saadud 100 000 eurot?

Vastus: Sa Saadjärve (Jääaja Keskus) 2016.aasta tegevustulud kokku on 477 272 € (tekkepõhine aruanne);

millest tulud majandustegevusest 287 476 € ja saadud toetused kokku 189 796 €. Toetused jagunevad alljärgnevalt:

- Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks KIK- 16 541€;
- Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks KIK 13 255€;
- Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks Tartu Vallavalitsus 60 000€ (dokumendid Erasiku teabenõudele lisatud vt 27.01.2017 nr 2-7/1752-5 avalik dokumendiregistris): koduleht <http://www.tartuvv.ee/>
- Tegevuse toetamiseks Tartu Vallavalitsus 100 000€ (vt vastus Erasikule 27.01.2017 nr 2-7/1752-5 avalik Tartu Valla dokumendiregistris);
Sa Saadjärve 2016.aasta tegevuskulud kokku olid 698 222 € (tekkepõhine aruanne), millest
 - Põhivara amortisatsioon 295 965;
 - Tööjõukulud 215 993 €
 - Administreerimiskulud (büroo, reklaam, messid, lähetused jne) 61 234€
 - Ruumide kommunaalkulud ja territooriumi korrashoid, töömasinad (katel, lift) 46 003€
 - Toiduained ja toitlustusteenused 28 371 €
 - Suveniirid müügiks 21 294 €;
 - Inventari kulud 6 149 €
 - IT kulud ja ekspositsioonide kulud 11 001€
 - Muud (autokulud, üritused, transporditeenused) 12 212€;

7. Milliste KIK projektide omaosalusi eelnimetatud raha eest kaeti?

Vastus: anname ülevaate KIK-i omaosalusega projektidest 2016/2017

7.1. Projekt nr. 10411 "Taastuvate energiaallikate kasutamist propageerivate õppestendide väljatöötamine ning valmistamine Jääaja Keskuses." Projekt lõpetatud, lõppmakse laekumisel 3363.75 (eelarve KIK 13 530 €, omaosalus 13 530 €)

7.2. Projekt nr 11123 "Jääaja Keskuse väliekspositsiooni I etapp - kivipark - loomine." Projekt lõpetatud, lõppmakse laekumisel 3127.25 (eelarve KIK 6 275€, omaosalus 9 275€)

7.3. Projekt nr 10849 "Taastuvate energiaallikate kasutamist propageeriva uurimusliku õppeprogrammi väljatöötamine gümnaasiumiastmele." Projekt jätkub 2017, ettemakse 1275.00 (2016.a.) (eelarve KIK 3 450€, omaosalus 3 450€)

7.4. Projekt nr 12886 "GEO nädal Jääaja Keskuses". Projekt jätkub 2017, ettemakse 0.00 (eelarve KIK 2 450€, omaosalus 2 470€)

7.5. Projekt nr 10991 "Õppeprogrammi "Järv elukeskkonnana" õppevahendite uuendamine." Projekt lõpetatud (eelarve KIK 3 833.45 €, omaosalus 3 833.45 €)

8. Juhul kui raha kohta ei ole täpset arvestust/aruandlust peetud, siis kuidas saate väita, et sellest ei ole tehtud makseid OÜ-le Roundhouse arhitektuurse eelprojekti eest tasumiseks?

Vastus: Jääaja Keskuse tulude-kulude osas on olemas täpne arvestus vt punkt 6, vallalt saadud tegevustoetusega kaetakse osaliselt personalikulud ja osaliselt kommunaalkulud hoone

üalpidamiseks, rohkem sellest ei jätku.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese

Antud juhul on vaide esitaja soovinud SA-lt Saadjärve 20.12.2016 teabenõudes koopiat SA Saadjärve ja OÜ Roundhouse vahel sõlmitud *lepingust Jääaja Keskuse laienduse ehitusprojekti koostamiseks (arhitektuurne eelprojekt) ning koopiad hinnapäringutest ja pakkumustest, seoses ehitusprojekti tellimisega. Seega on antud juhul vaide esemeks eelnimetatud teabenõudes soovitud koopiate väljastamata jätmine.*

SA Saadjärve teabevaldajana

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 5 lg 2 sätestab, et eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid- teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist.

AvTS § 5 lg 3 p 2 sätestab, et teabevaldajaga võrdsustatakse mh sihtasutus teabe osas, mis puudutab riigi või KOV-i eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Seega on SA Saadjärve teabevaldajaks kahel juhul - kui ta täidab avalikke ülesandeid või kui ta on saanud valla eelarvest raha, kuid ainult teabe osas, mis puudutab avalike ülesannete täitmist või eelarvest saadud vahendite kasutamist. See, kui SA Saadjärve on saanud valla eelarvest toetusi ei tee teda teabevaldajaks kogu tema valduses oleva teabe osas, vaid üksnes selles osas, milleks on eelarvest saadud vahendeid kasutatud. Samuti peab konkreetne teave olema sihtasutuse valduses.

Vaide esitaja on vaides asunud järgmisele seisukohale seoses vallast 30.01.2017 saadud vastuse ja selle lisadega 3-7: „*Saadetud materjalidest on vaide esitaja meelest üheselt välja loetav, et SA Saadjärve juhatuse liige on esitanud valeandmeid, kui väitis, et arhitektuurse eelprojekti osas, mille koostajaks oli Roundhouse OÜ, ei olda teabevaldaja kuna tegu ei ole avaliku ülesandega või selle projekti tellimiseks ei ole kasutatud avalikku raha. Paraku viitavad väljavõtted (lisa-4 ja lisa-5) vastupidisele ja on näha, et Tartu vallavalitsus on maksnud kinni terve rea SA Saadjärve hallatava asutuse Jääaja Keskuse juurdeehitusega seotud projekte, sh ka Roundhouse OÜ-lt tellitud arhitektuurse eelprojekti.*“

Antud juhul on SA Saadjärve keeldunud teabenõude täitmisest põhjusel, et taotletav teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist ega avaliku raha kasutamist. Samas nähtub valla poolt edastatud kassaväljavõtetest, et vallavalitsus on teinud OÜ-le Roundhouse ülekandeid Jääaja Keskuse eelprojekti koostamise eest. Seega on vaide esitajal põhjendatud küsimus, kas SA Saadjärve on esitanud vaide esitajale valeinformatsiooni eelprojekti koostamise rahastamise osas. Siinkohal juhin siiski vaide esitaja tähelepanu sellele, et ei tohi segamini ajada valla poolt sõlmitud lepinguid ja SA Saadjärve poolt sõlmitud lepinguid.

Seega tuleb vaadata, kes on mingi konkreetse lepingu tellijaks ja kelle valduses vastavad dokumendid on. Kui vald on tellinud lepingu ning teinud oma arvelt makseid OÜ-le Roundhouse ning leping on valla valduses, siis sellise teabe osas on teabevaldajaks vald, mitte sihtasutus. See, et vald on tellinud Roundhouse OÜ-lt eelnevalt eelprojekti, nähtub nii kassa väljavõttest kui sihtasutuse vastusest inspeksioonile, milles sihtasutus märkis: „... *Tartu Vallavalitsus on ühe samalaadse kuid väiksemas mahus projekti neilt tellinud.*“ Antud juhul on vaide esitaja siiski küsinud sihtasutuse ja Roundhouse OÜ vahel sõlmitud lepingut, mitte valla ja Roundhouse OÜ vahel sõlmitud lepingut. Isegi kui valla ja Roundhouse OÜ vahel sõlmitud leping oleks sihtasutuse valduses, ei oleks see antud juhul vaide esemeks, kuna vaide

esitaja ei ole seda teabenõudes küsinud.

Teabenõudele vastamine

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid asutuses olemasolevatest dokumentidest. Kui dokumenteeritud teave puudub, siis tuleb teabevaldajal teabenõude täitmisest keelduda põhjusel, et ta ei valda taotletavat teavet (AvTS § 23 lg 1 p 2).

Antud juhul on vaide esitaja oma 20.12.2016 teabenõudes soovinud *SA Saadjärve ja OÜ Roundhouse vahel sõlmitud lepingu koopiat Jääaja Keskuse laienduse ehitusprojekti koostamiseks (arhitektuurne eelprojekt) koopiaid hinnapäringutest ja pakkumustest, seoses ehitusprojekti tellimisega.*

Vastuses inspeksiooni järelepärimisele on SA Saadjärve selgitanud, et „...*Sa Saadjärve tellis töö osaihingult Roundhouse, sest varem oli Tartu Vallavalitsus ühe samalaadse kuid väiksemas mahus projekti neilt tellinud, seega oli antud projekteerijal olemas kõik algandmed projekti edasiarendamiseks. Valla poolt algselt tellitud projekt ei läinud teostamisele*“. Samuti on sihtasutus selgitanud, et neil puudub kirjalik leping OÜ-ga Roundhouse.

Eeltoodust võib aru saada, et SA Saadjärve ei ole küsinud kelleltki eelprojekti teostamiseks hinnapakumisi ning sihtasutus ei ole eelprojekti koostamiseks sõlminud OÜ-ga Roundhouse ka kirjalikku lepingut. Seega puudub SA-l Saadjärve dokumenteeritud kujul vaide esitaja poolt soovitud teave. Seda on täiendavalt telefoni teel kinnitanud ka SA Saadjärve juhatuse liige. Valla poolt sõlmitud lepingu osas ma hinnanguid ei anna, kuna see ei ole vaide esemeks.

Eeltoodust tulenevalt oleks SA Saadjärve pidanud teabenõude täitmisest keelduma põhjusel, et tal puudub vaide esitaja poolt soovitud teave dokumenteeritud kujul, olenemata sellest, kas see puudutas avalike ülesannete täitmist või avaliku raha kasutamist. Ehk siis antud juhul ei ole SA Saadjärve vastanud teabenõudele seaduses sätestatud korras ega põhjendanud vaide esitajale arusaadavat teabenõude täitmisest keeldumist (AvTS § 23 lg 3). Samuti ei ole SA Saadjärve järginud seaduses sätestatud teabenõudele vastamise tähtaegu, millega on rikkunud teabenõuete menetlemise korda.

HMS § 5 lõikest 2 tulenevalt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult ja lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Samuti peab halduse õigusakt ja toiming olema kohane, vajalik ning proportsionaalne seatud eesmärgi suhtes. Kuna käesolevast vaideotses saab vaide esitaja teada, et SA-l Saadjärve puudub teabenõudes soovitud teave dokumenteeritud kujul, siis ei ole võimalik SA-d Saadjärve kohustada teabenõudes soovitud dokumente väljastama. Tulenevalt eeltoodust ning proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt, ei tee ma SA-le Saadjärve ettekirjutust vastata täiendavalt teabenõudele ja keelduda nõuetekohaselt teabenõude täitmisest ning selgitada arusaadavalt keeldumise põhjuseid. Küll aga tuleb SA-l Saadjärve edaspidi lähtuda teabenõuetele vastamisel AvTS-s sätestatud nõuetest

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel